

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců Mgr. Martiny Kotouček Mikoláškové a JUDr. Bc. Kryštofa Horna ve věci

navrhovatele: **Přípravný výbor pro konání místního referenda ve statutárním městě Kladno**

zastoupený advokátem Mgr. Jiřím Vránou
sídlem Lannova 2061/8, 110 00 Praha 1

proti

odpůrci:

statutární město Kladno

sídlem nám. Starosty Pavla 44, 272 25 Kladno

o návrzích na určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky, a na vyhlášení místního referenda

takto:

- I. **Návrh na konání místního referenda na území statutárního města Kladna podaný navrhovatelem dne 27. 9. 2022 nemá nedostatky.**
- II. **Vyhlašuje se místní referendum ve statutárním městě Kladno o otázce:**
„Souhlasíte s tím, aby Statutární město Kladno na celém svém území, z důvodu ochrany veřejného pořádku a zvýšení bezpečnosti ve městě, učinilo veškeré možné kroky ve své samostatné působnosti k bezodkladnému zamezení provozu hazardních her uvedených v § 3 odst. 2 písm. d) a e) zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách?“
- III. **Místní referendum se bude konat současně s termínem 1. kola volby prezidenta České republiky ve dnech 13. a 14. ledna 2023.**
- IV. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Obsah návrhu

1. Navrhovatel se podáním doručeným soudem dne 1. 11. 2022 podle § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s § 57 odst. 1 písm. a) zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 261/2021 Sb. (dále jen „zákon o místním referendu“) domáhá určení, že návrh na konání místního referenda podaný dne 27. 9. 2022 nemá nedostatky. Dále se doplněním podání doručeným soudem dne 2. 11. 2022 domáhá podle § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 57 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu vyhlášení místního referenda, jež by se mělo konat společně s volbami prezidenta republiky ve dnech 13. a 14. ledna 2023, a to o otázce:

„Souhlasíte s tím, aby Statutární město Kladno na celém svém území, z důvodu ochrany veřejného pořádku a zvýšení bezpečnosti ve městě, učinilo veškeré možné kroky ve své samostatné působnosti k bezodkladnému zamezení provozu hazardních her uvedených v § 3 odst. 2 písm. d) a e) zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách?“

2. Navrhovatel uvedl, že dne 29. 8. 2022 odevzdal odpůrci 1 342 podpisových listin, které uváděly mezi členy přípravného výboru i L. H., ovšem návrh na vyhlášení místního referenda ze dne 29. 8. 2022 podpis tohoto člena neobsahoval, protože údajně k tomuto datu rezignoval na své členství v přípravném výboru. Navrhovatel pak předložil odpůrci nový návrh na vyhlášení místního referenda, a to dne 27. 9. 2022, ke kterému připojil 1 423 podpisových listin. Odpůrce doručil navrhovateli dne 24. 10. 2022 výzvu k odstranění vad z téhož dne, č. j. T/220/22-2, (dále jen „výzva k odstranění vad“) s tím, že podle odpůrce nesplňuje návrh na vyhlášení místního referenda ze dne 27. 9. 2022 náležitosti podle § 10 a § 11 zákona o místním referendu. Odpůrce přitom navrhovateli vytýká dvě vady, a to, že po dobu shromažďování podpisů k návrhu ze dne 27. 9. 2022 nebyl zachován stejný okruh členů přípravného výboru a dále že nebyly předloženy doklady, ze kterých by vyplývalo, že návrh podpořilo svým podpisem nejméně 10 % oprávněných osob.
3. V souvislosti s námitkou odpůrce, že nebyla zachována totožnost přípravného výboru, navrhovatel nesouhlasí s argumentací odpůrce, který odkazuje na usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 11. 2005, č. j. 22 Ca 347/2005-22, publ. pod č. 814/2006 Sb. NSS, podle kterého je nutné vzít v úvahu, že podepisující osoba vyjadřuje svou vůli ke konání místního referenda, což je spjata nejen s předmětem referenda (zněním referendové otázky), ale také s jejími členy, kteří jsou garanty přípravy konání referenda. Podle navrhovatele neměl odpůrce konfrontovat návrh na vyhlášení místního referenda ze dne 29. 8. 2022 s návrhem ze dne 27. 9. 2022. Navrhovatel vzal původní návrh ze dne 29. 8. 2022 zcela zpět, proto je řízení o tomto návrhu skončené a jeho výsledky nelze nijak užít v rámci řízení o návrhu ze dne 27. 9. 2022. Navrhovatel vzal svůj návrh ze dne 29. 8. 2022 zpět i z důvodu, že J. H. na svou funkci nerezignoval a fakticky dál vykonával funkci člena přípravného výboru. To se projevilo i v tom, že návrh ze dne 27. 9. 2022 obsahuje i podpis J. H. Podpisové archy v počtu 81 kusů, které byly předloženy navíc oproti návrhu ze dne 29. 8. 2022, obsahují též mezi členy přípravného výboru jméno J. H. Návrh na konání místního referenda ze dne 27. 9. 2022 tak nemá podle navrhovatele nedostatky. Navrhovatel s odkazem na usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 7. 2012, č. j. 57 A 49/2012-38, publ. pod č. 2720/2012 Sb. NSS, dovozuje, že aby bylo možné rezignaci J. H. považovat za účinnou, musel by k tomu mít ve smyslu § 2739 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů vážný důvod, přičemž J. H. nikdy žádný takový vážný důvod neuvedl, a fakticky tak neodstoupil.
4. V souvislosti s výtkou odpůrce, že navrhovatel nepředložil doklady o tom, že návrh podpořilo svým podpisem nejméně 10 % oprávněných osob, navrhovatel uvedl, že měl povinnost předložit alespoň 5 207 podpisů oprávněných osob, přičemž doložil celkem 1 423 archů podpisových listin, na kterých bylo celkem 6 159 podpisů oprávněných osob, které byly následně ověřovány odpůrcem. Odpůrce poté vyhodnotil, že celkově chybných (neuznatelných) podpisů bylo 1 004, a navrhovatel tak uznal toliko 5 155 podpisů oprávněných osob. Z celkového počtu 1 004 podpisů bylo 17 podpisů s nečitelným textem, 36 podpisů neobsahovalo povinné údaje, 407 podpisů bylo duplicitních, 690 podpisů

neobsahovalo správné údaje, 86 osob podepsaných na arších mělo pobyt mimo Kladno, 405 osob nebylo identifikováno v registru obyvatel a 7 osob podepsaných na arších nebylo dostatečného věku (u některých osob byly jednotlivé chyby kumulovány, proto je součet větší než 1 004). Navrhovatel souhlasil s odpůrcem ohledně počtu neuznaných podpisů týkajících se nečitelného textu (17), neuvedení povinného údaje (36), trvalého pobytu mimo Kladno (86) a neoprávněných osob z důvodu věku (7). V části neuznaných podpisů, které nebyly nalezeny v registru obyvatel (405) pak nemá navrhovatel fakticky možnost zkontrolovat, zda odpůrce provedl kontrolu řádně a bez chyb, u podpisů s uvedením nesprávných údajů (690) pak nejsou tyto vady a nesprávné údaje odpůrcem nijak popsány a odůvodněny. Navrhovatel tak má za to, že je výzva k odstranění vad nepřezkoumatelná.

5. Navrhovatel pak zásadně rozporoval neuznání 407 duplicitních podpisů. Podle navrhovatele nebyl odpůrce oprávněn vyškrtnout v případě duplicity oba podpisy, ale měl toliko uznat alespoň jeden správný podpis. Podle navrhovatele by mělo být uznáno ještě 186 podpisů. Navrhovatel by tak disponoval 5 341 podpisy, což je dostatečný počet, který splňuje podmínku 10 % podpisů oprávněných osob. Navrhovatel také odpůrci vytýkal, že odpůrce nepřihlédl k provedeným opravám v případech, kdy duplicity vyškrtnl již přímo navrhovatel.
6. Navrhovatel má tedy za to, že jím podaný návrh na vyhlášení místního referenda ze dne 27. 9. 2022 je bez vad a podpořil ho dostatečný počet oprávněných osob. Jelikož se dne 1. 11. 2022 konalo zasedání zastupitelstva odpůrce, které rozhodlo o tom, že se další zasedání zastupitelstva bude konat až počátkem roku 2023, což považuje navrhovatel za obstrukční jednání, navrhl, aby soud vyhlásil místní referendum o výše uvedené otázce v termínu konání voleb prezidenta republiky ve dnech 13. a 14. ledna 2023.
7. Odpůrce ve vyjádření k návrhu setrval na stanovisku, že po dobu shromažďování podpisů k návrhu na vyhlášení místního referenda nebyl zachován stejný okruh členů přípravného výboru. Odpůrce poukázal na to, že navrhovatel opakovaně použil 1 342 archů, které předložil již k návrhu ze dne 29. 8. 2022, avšak k tomuto datu rezignoval jeden člen přípravného výboru. U 81 archů podpisových listin tak lze dovodit, že podpisy oprávněných osob byly připojeny až po rezignaci člena přípravného výboru a v okamžiku podpisu archu těmito oprávněnými osobami neodpovídala jména a příjmení přípravného výboru uvedená na podpisové listině skutečnosti. Jelikož J. H. dne 29. 8. 2022 rezignoval na své členství v přípravném výboru, nemohl logicky podepsat za přípravný výbor návrh na vyhlášení místního referenda ze dne 27. 9. 2022. Odpůrce odkazoval na již zmíněné usnesení Krajského soudu v Ostravě č. j. 22 Ca 347/2005-22, podle kterého podepisující osoba vyjadřuje svou vůli ke konání místního referenda, která je spjata nejen s předmětem referenda vyjádřeným ve znění otázky navržené k rozhodnutí, ale také se jmény členů, kteří jsou garanty přípravy konání referenda. Podle odpůrce nelze jména a příjmení přípravného výboru uvedená v návrhu přípravného výboru v průběhu podpisové akce ani po jejím skončení nijak měnit nebo doplňovat; opačný výklad by totiž snižoval právní jistotu oprávněných osob, účastnících se podpisové akce, a mohl by ve svém důsledku vést ke zneužití jejich podpisů. Rozpor v obsahu těchto listin se skutečností proto považuje odpůrce za nepřipustný.
8. Dále odpůrce uvedl, že považuje svůj postup, kdy vyřadil všechny podpisy osob, které se podepsaly duplicitně, za správný, neboť u duplicitních podpisů nelze jednoznačně určit, které osoby připojily podpisy v jakém časovém okamžiku a které jsou platné a které nikoli.

9. Dále odpůrce uvedl, že považuje návrh navrhovatele na vyhlášení místního referenda soudem za předčasný, neboť nejsou splněny podmínky aktivní legitimace navrhovatele k podání návrhu podle § 57 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu. Jelikož není podle odpůrce návrh na vyhlášení místního referenda bezvadný, navrhovatel byl vyzván k odstranění vad, ke kterému však nedošlo, nenastala právní domněnka, že návrh přípravného výboru nemá nedostatky, a ani soud ještě pravomocně nerozhodl tak, že návrh navrhovatele nemá nedostatky, nemá soud podle odpůrce v tomto řízení pravomoc navrhované místní referendum místo zastupitelstva města Kladna sám vyhlásit. Opačný postup by byl v rozporu se zákonem o místním referendu a s ústavně zaručeným právem na samosprávu. V této souvislosti odkázal odpůrce na usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 22. 6. 2009, č. j. 44 Ca 44/2009-33, podle něž se pro předčasnost odmítá návrh přípravného výboru, pokud přípravný výbor podal návrh soudu ještě předtím, než mělo proběhnout zasedání zastupitelstva, na kterém se měl bezvadný návrh přípravného výboru projednat. Podle odpůrce by tak měl být návrh navrhovatele v části, ve které se domáhá vyhlášení místního referenda, odmítnut pro předčasnost.

Splnění procesních podmínek

10. Pokud jde o návrh na určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky, konstatuje soud, že byl podán osobou oprávněnou [§ 57 odst. 1 písm. a) zákona o místním referendu] a je včasný, neboť byl podán dne 1. 11. 2022, tj. ve lhůtě deseti dnů od doručení písemné výzvy k odstranění vad, k němuž došlo dne 24. 10. 2022 [§ 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu]. Pokud jde o rozšíření návrhu o návrh na vyhlášení místního referenda, bylo podáno ve lhůtě dvaceti dnů od jednání zastupitelstva obce, kde měl být návrh přípravného výboru projednán dne 1. 11. 2022 za předpokladu, že ve skutečnosti netrpěl vadami uvedenými ve výzvě k jejich odstranění [§ 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu]. Zároveň nejde ani o návrh předčasný z důvodů podrobně rozvedených níže v odůvodnění tohoto usnesení. Návrh splňuje formální a obsahové náležitosti, soud jej proto meritorně projednal v intencích § 91a a § 93 s. ř. s.
11. Soud v souladu s § 91a odst. 3 s. ř. s. nenařídil ve věci jednání, neboť při rozhodování vycházel ze správního spisu a předložených listin, o jejichž obsahu není mezi účastníky řízení sporu a které považoval za dostatečný podklad pro své rozhodnutí. Soud neprováděl dokazování výsledkem člena přípravného výboru L. H. a zmocněnce přípravného výboru, neboť navrhovatel v návrhu neuvedl, jaké skutečnosti by měly být těmito důkazy prokazovány.

Podstatný obsah správního spisu

12. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 29. 8. 2022 předložil navrhovatel odpůrci návrh na konání místního referenda o zákazu hazardu podle zákona o místním referendu, konkrétně o otázce, která je citována v odstavci 1 tohoto usnesení. Návrh obsahoval podpisy členů přípravného výboru P. S., A. G., M. H. a V. S. Tytéž osoby byly v návrhu uvedeny jako členové přípravného výboru. Součástí tohoto návrhu bylo prohlášení L. H. z téhož dne o tom, že rezignuje na svoji funkci v přípravném výboru.
13. Ve výzvě zmocněnci přípravného výboru pro konání místního referenda k odstranění nedostatků návrhu ze dne 29. 8. 2022 vyhotovené dne 16. 9. 2022, č. j. T/191/22-2, je uvedeno, že návrh obsahuje nedostatky v náležitostech, jelikož jména a příjmení členů přípravného výboru uvedená na podpisových listinách nejsou totožná se jmény a

příjmeními členů přípravného výboru uvedenými v návrhu. Konkrétně odpůrce uvedl, že podpisové archy uvádějí mezi členy přípravného výboru L. H. Návrh jeho jméno neobsahuje, a navíc je k němu připojena jeho rezignace na členství v přípravném výboru. Dále nebyly doloženy doklady, ze kterých by vyplývalo, že návrh podpořilo svým podpisem nejméně 10 % oprávněných osob. Počet oprávněných osob činí 52 079, proto je pro podání návrhu potřeba doložit podpisy alespoň 5 207 oprávněných osob. Odpůrci bylo doručeno 1 342 podpisových listin, které obsahovaly celkem 5 920 podpisů, jako řádné podpisy vyhodnotil odpůrce 4 849 podpisů oprávněných osob. Podrobné uvedení zjištěných chyb v podpisových arších výzva specifikovala v přílohách č. 1 a 2. V příloze č. 1 je uvedeno, že nečitelný text obsahuje 17 podpisů, povinný údaj není uveden u 37 podpisů, 610 podpisů je duplicitních, 661 podpisů obsahuje nesprávné údaje, 78 podpisů je spojeno s osobami, které mají trvalý pobyt mimo Kladno, 359 osob nebylo nalezeno v ROB a 6 osob není osobou oprávněnou kvůli věku. Celkový počet neuznaných podpisů činil 1 071. K výzvě byla připojena tabulka o 167 listech, která obsahovala seznam osob uvádějící jméno, příjmení, adresu, datum narození, číslo podpisové listiny vč. pořadí podpisu na dané listině, údaj o případné duplicitě, dále údaj, jestli je podpis započítán či nikoli, a nakonec i popis chyby (v těchto variantách: nenalezeno v ROB, nečitelné jméno nebo příjmení, nesprávně uvedená adresa, popř. datum narození, adresa trvalého pobytu mimo Kladno, podle data narození se nejedná o oprávněnou osobu) s tím, že některé podpisy, u kterých byla uvedena chyba, byly započítány – typicky podpisy s nesprávně uvedenou adresou. Z příložené tabulky je pak zjevné, které oprávněné osoby byly započítány a které nikoliv.

14. Ze zápisu o předání podpisových listin ze dne 21. 9. 2022, č. j. T/191/22-16, se podává, že dne 29. 8. 2022 bylo odpůrci předáno celkem 1 341 číslovaných listin a 1 listina nečíslovaná. Tyto listiny byly navrhovateli vráceny dne 21. 9. 2022 zpět.
15. Dne 21. 9. 2022 bylo odpůrci doručeno zpětvzetí návrhu přípravného výboru na konání místního referenda o zákazu hazardu, ve kterém byli jako členové přípravného výboru podepsáni: P. S., A. G., M. H., V. S. a L. H.
16. Dne 27. 9. 2022 předložil navrhovatel odpůrci nový návrh na konání místního referenda o zákazu hazardu podle zákona o místním referendu, konkrétně o otázce, která je citována v odstavci 1 tohoto usnesení. Návrh obsahoval podpisy členů přípravného výboru P. S., A. G., M. H., V. S. a L. H.
17. Ve výzvě zmocněnci přípravného výboru pro konání místního referenda k odstranění nedostatků návrhu ze dne 27. 9. 2022 vyhotovené dne 24. 10. 2022, č. j. T/220/22-2, je uvedeno, že po dobu shromažďování podpisů k návrhu nebyl zachován totožný okruh členů přípravného výboru. Odpůrce uvedl, že k návrhu bylo přiloženo 1 423 archů podpisových listin, s tím, že k návrhu ze dne 29. 8. 2022 bylo doručeno obsahově shodné podání, k němuž bylo připojeno 1 342 archů podpisových listin. Uvedené archy uvádějí mezi členy přípravného výboru L. H., avšak podání ze dne 29. 8. 2022 neobsahovalo jméno L. H. jako člena přípravného výboru, neboť L. H. na členství v přípravném výboru dne 29. 8. 2022 rezignoval. Z daného odpůrce dovodil, že k návrhu ze dne 27. 9. 2022 bylo použito původních 1 342 archů podpisových listin, zatímco 81 archů podpisových listin nebylo přílohou podání ze dne 29. 8. 2022, u těchto listin tak lze dovodit, že podpisy oprávněných osob byly připojeny až po rezignaci L. H., tj. v okamžiku podpisu archu těmito oprávněnými osobami neodpovídala jména a příjmení přípravného výboru uvedená na podpisové listině skutečnosti. Odpůrce se odvolával na usnesení Krajského soudu v Ostravě

č. j. 22 Ca 347/2005-22, z něhož dovozoval, že jména členů přípravného výboru uvedená v návrhu na vyhlášení místního referenda musí být totožná se jmény členů přípravného výboru, která jsou uvedena na podpisových arších. Dále nebyly doloženy doklady, ze kterých by vyplývalo, že návrh podpořilo svým podpisem nejméně 10 % oprávněných osob. Odpůrci bylo doručeno 1 423 podpisových listin, které obsahovaly celkem 6 159 podpisů. Jako řádné podpisy vyhodnotil odpůrce 5 155 podpisů oprávněných osob. Podrobné uvedení zjištěných chyb v podpisových arších specifikoval v přílohách č. 1 a 2. V příloze č. 1 je uvedeno, že nečitelný text obsahuje 17 podpisů, povinný údaj není uveden u 36 podpisů, 407 podpisů je duplicitních, 690 podpisů obsahuje nesprávné údaje, 86 podpisů je spojeno s osobami, které mají trvalý pobyt mimo Kladno, 405 osob nebylo nalezeno v ROB a 7 osob není osobou oprávněnou kvůli věku. Celkový počet neuznaných podpisů činil 1 004. K výzvě byla připojena tabulka o 134 listech, která obsahovala seznam osob s tím, že u těchto osob bylo uvedeno jméno, příjmení, adresa, datum narození, číslo podpisové listiny vč. pořadí podpisu na dané listině, samostatně byla evidována duplicita, dále bylo uvedeno vyhodnocení, jestli je podpis započítán či nikoli, a nakonec byl uveden i popis chyby (v těchto variantách: nenalezeno v ROB, nečitelné jméno nebo příjmení, nesprávně uvedená adresa, datum narození, adresa trvalého pobytu mimo Kladno, podle data narození se nejedná o oprávněnou osobu) a s tím, že některé podpisy, u kterých byla uvedena chyba, byly započítány – typicky podpisy s nesprávně uvedenou adresou. Z přiložené tabulky je zjevné, které oprávněné osoby byly započítány a které nikoliv.

18. Ze zápisu o předání podpisových listin ze dne 31. 10. 2022, č. j. T/191/22-19, se podává, že dne 27. 9. 2022 bylo odpůrci předáno celkem 1 423 číslovaných listin a 2 listiny nečíslované. Tyto listiny byly navrhovateli vráceny dne 31. 10. 2022 zpět.

Posouzení návrhu

Totožnost členů přípravného výboru

19. Podstatnou sporu je otázka, zda osoby uvedené jako členové přípravného výboru na podpisových listinách musí být totožné s osobami uvedenými v návrhu na vyhlášení místního referenda.
20. Podle § 9 odst. 1 zákona o místním referendu tvoří přípravný výbor pro účely místního referenda nejméně 3 oprávněné osoby, nestanoví-li podmínky ustavení přípravného výboru zvláštní právní předpis.
21. Podle § 10 odst. 1 písm. f) zákona o místním referendu musí návrh přípravného výboru obsahovat jména a příjmení členů přípravného výboru, jejich datum narození, místo, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, kterým se rozumí adresa pobytu (dále jen „adresa“), a jejich vlastnoruční podpisy.
22. Podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona o místním referendu musí každý podpisový arch obsahovat jména a příjmení členů přípravného výboru a jejich adresu.
23. Soud nejprve odkazuje na obecná východiska pro posuzování podmínek pro vyhlašování místních referend, jak je formuloval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 10. 2021, č. j. Ars 2/2012-43, publ. pod č. 2799/2013 Sb. NSS, v odstavcích [28] až [46]: Místní referendum představuje významný prvek přímé demokracie v českém politickém systému a zásadní doplněk klasických mechanismů zastupitelské demokracie, přičemž jde o projev občanské kompetence vyjádřit se a rozhodovat o významných místních záležitostech přímým projevem vůle. Smyslem místního referenda tak je doplnit klasické demokratické

volební schéma o další institut, díky kterému má obecní komunita přímý vliv na řešení konkrétní otázky i v průběhu volebního období. Při výkladu právních předpisů, které omezují možnosti vyhlášení místního referenda, je rovněž třeba mít na zřeteli článek 22 Listiny základních práv a svobod požadující, aby nejen zákonná úprava politických práv, ale i jejich výklad umožňovaly a ochraňovaly svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti. Je tak nutné, aby orgány při aplikaci a interpretaci zákona o místním referendu nepostupovaly příliš přísně, jinak by hrozilo nebezpečí, že by se zákon stal mrtvým právním předpisem, který znemožní místní referendum efektivně vyhlášovat a konat.

24. Zákon o místním referendu stanovuje podmínky, za jakých mohou oprávněné osoby realizovat své právo podílet se přímo na správě věcí veřejných (srov. čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Přípravný výbor, který je uskupením osob, jež není nadáno vlastní právní subjektivitou, ale kterému zákon přiznává oprávnění jednat v souvislosti s organizací místního referenda, pak představuje nástroj pro občany, jak se efektivně organizovat pro účely konání místního referenda. Pakliže je účelem konání místního referenda zprostředkování možnosti oprávněných osob podílet se na správě veřejných věcí a pakliže má být při interpretaci zákona o místním referendu dbáno na to, aby nepostupovaly správní orgány příliš přísně, aby nebylo znemožněno konání místního referenda, pak nemůže soud dospět k jinému závěru, než že pro vyhlášení místního referenda není překážkou změna ve složení skupiny osob, která se na jeho organizaci podílí (změna složení přípravného výboru), tím méně pak spočívá-li ta změna pouze v tom, že členství jednoho z pěti členů zanikne, aniž by došlo k jeho náhradě a aniž by kdy došlo ke snížení počtu členů pod zákonné minimum. Opačný výklad by mohl klást nepřiměřené a hlavně neodůvodněné překážky oprávněným osobám, resp. občanům, podílet se na správě veřejných věcí.
25. Soud poukazuje na to, že založení a činnost přípravného výboru nejsou nijak formalizované. Členové přípravného výboru se neregistrují, existence přípravného výboru nepodléhá schvalovacímu procesu žádného správního orgánu. Jediné podmínky, které zákon o místním referendu pro přípravný výbor stanoví, jsou, že ho tvoří alespoň tři členové, kteří jsou zároveň oprávněnými osobami ve smyslu § 2 zákona o místním referendu (mají právo volit do zastupitelstva obce). V případě ukončení členství v přípravném výboru tak nepřipadá v úvahu ani požadavek na

jakousi formální a odůvodněnou rezignaci podmíněnou závažnými důvody, jak predestřel navrhovatel. Zákon o místním referendu zároveň nestanovuje, že musí být složení přípravného výboru od počátku (tedy i v průběhu sběru podpisů) totožné jako složení přípravného výboru, který nakonec podá návrh na vyhlášení místního referenda. Sice lze předpokládat, že ve většině případů tomu tak bude, protože členy přípravného výboru spojuje ideový postoj k problematice, kterou považují za důležitou pro život v dané obci a o které chtějí vyvolat všeobecné hlasování, a protože činnost přípravného výboru obvykle trvá relativně krátkou dobu, čímž jsou zpravidla eliminovány důvody, které by mohly mít vliv na složení přípravného výboru. Nicméně i tak mohou nastat objektivní okolnosti, které znemožní, aby bylo složení přípravného výboru zachováno – například když některý ze členů přípravného výboru zemře dříve, než je podán návrh na konání místního referenda. Podílel-li se takový člen na činnosti přípravného výboru již v době sběru podpisů, je tak logické, že podpisové listiny obsahují i jeho jméno, ačkoli v době podání návrhu na konání místního referenda již z objektivních důvodů členem přípravného

výboru není. Po ostatních členech přípravného výboru přitom nelze spravedlivě požadovat, aby znovu opakovali sběr podpisů pouze proto, aby složení přípravného výboru uvedeného na podpisových listinách odpovídalo složení přípravného výboru v okamžiku podání návrhu na konání místního referenda. Naopak lze předpokládat, že by návrh na konání místního referenda podali tito zbývající členové přípravného výboru, byli-li by alespoň 3, anebo by se k přípravnému výboru připojil nový člen, bylo-li by nezbytné tento minimální počet doplnit. Tento nový člen by logicky nebyl na již podepsaných podpisových arších uveden.

26. Je třeba zdůraznit, že přípravný výbor se podílí na přípravě podkladů pro podání návrhu na konání místního referenda a dále je oprávněn takový návrh podat. Přípravný výbor ale nerozhoduje o tom, zda občané, kteří konání referenda podpořili, nakonec půjdou v referendu hlasovat, anebo zda podpoří právě odpověď případně prosazovanou přípravným výborem, byť si lze představit, že konání místního referenda budou podporovat zejména osoby, které souzní s názorem přípravného výboru. Lze si ovšem stejně tak představit i situaci, že konání místního referenda podpoří i občané, kteří nesouhlasí s řešením prezentovaným přípravným výborem, přesto ale budou chtít, aby se místní referendum konalo, protože budou přesvědčeni o tom, že většinu získá jimi zastávaný opačný názor a tím bude na určitou dobu probíhající spor o řešení dané otázky demokraticky ukončen. Přípravný výbor je tedy určující jen pro to, zda bude o otázce formulované v podpisovém archu veřejně hlasováno, ale nikoliv již pro to, jaký bude výsledek takového hlasování a kdo se jej zúčastní. Samotnou kampaň prosazující tu či onu odpověď na předkládanou otázku může vést kdokoliv, přičemž přípravný výbor ani nemusí prosazovat konkrétní odpověď, ale jen usilovat o to, aby názor na otázku rezonující ve veřejné diskusi mohl vyslovit každý, a nikoliv jen aktuálně zvolení politici představitelé obce, kteří se případně řešení dané otázky mohou i vyhýbat. Význam předmětu referenda (předkládané otázky) pro rozhodnutí oprávněných osob podpořit konání místního referenda tak výrazně převažuje nad významem údajů o totožnosti osob, které tvoří přípravný výbor.
27. Ačkoli je tedy důležité, aby občané, kteří se rozhodují o tom, zda podpoří svým podpisem konání místního referenda, znali skutečné složení přípravného výboru, tak podle názoru soudu nejde ani v případě zjištěného nesouladu o takovou vadu, která by měla za následek vyřazení podpisových archů, na kterých byla nesprávně uvedená jména členů přípravného výboru, neboť taková vada není v rozporu s účelem zákona o místním referendu, kterým je zprostředkování přímého podílu oprávněných osob na správě věcí veřejných.
28. Zdejší soud je tak přesvědčen o tom, že uvedení jmen členů přípravného výboru na podpisových arších je formální náležitostí, která sice slouží k informaci pro oprávněné osoby o tom, kdo se podílí na přípravě místního referenda a kdo je za jeho přípravu odpovědný, ale zachování totožnosti složení přípravného výboru až do okamžiku podání návrhu není nezbytnou podmínkou pro to, aby se mohlo místní referendum konat. Zákon o místním referendu nestanovuje formální podmínku, že složení přípravného výboru musí být neměnné. V této otázce tak zdejší soud nesouhlasí s názorem, který vyjádřil Krajský soud v Ostravě v usnesení č. j. 22 Ca 347/2005-22 a na který se odvolával odpůrce. Krajský soud v Ostravě je bez podkladu v zákonném textu přesvědčen o tom, že jména členů přípravného výboru na podpisových listinách musí být totožná se jmény členů přípravného výboru uvedených v návrhu na konání místního referenda a dovozuje, že opačný výklad by snižoval právní jistotu občanů, kteří se účastní podpisové akce, a mohl

by vést v konečném důsledku ke zneužití jejich podpisů. Vycházel přitom z toho, že podepisující občan vyjadřuje svou vůli ke konání místního referenda, která je spjata nejen s předmětem referenda vyjádřeném ve znění otázky, ale také se jmény členů přípravného výboru, kteří jsou garanty přípravného výboru. K tomu ovšem zdejší soud uvádí, že klíčová je především otázka, která se oproti otázce na podpisovém archu nemůže změnit, a jedinou důvěrou, kterou podepisující volič svým podpisem vyjadřuje, může spojovat jen s tím, že očekává, že uvedení členové přípravného výboru budou řádně činit kroky směřující k vyhlášení místního referenda (zejména vůči orgánům obce či případně vůči správním soudům, srov. § 9 odst. 2 zákona o místním referendu), a že tedy návrh na konání místního referenda, k němuž sbírají podpisy, také skutečně podají. Tohoto úkolu se ovšem mohou zhostit i jiní než na podpisovém archu uvedení členové přípravného výboru, kteří se do jeho aktivit zapojí až později. V situaci, kdy již byl návrh podán, pak nemá smysl ověřovat, zda tato důvěra nebyla zklamána, neboť to je patrné již z toho, že návrh má příslušný obecní úřad v ruce. Jakákoliv jiná důvěra spojená se jmény členů přípravného výboru postrádá zákonný podklad a mívá se i se smyslem činnosti přípravného výboru. Nejedná se o volební klání, v němž členové přípravného výboru usilují o výkon veřejné funkce, a proto prezentují své kvality, nýbrž jen a pouze o získání podpory pro to, aby se o určité otázce veřejně hlasovalo, pro což by osobní kvality jednotlivých členů přípravného výboru neměly být jakkoliv rozhodné. Byť v praxi přípravné výbory mnohdy zároveň vedou i kampaň za to, aby oprávněné osoby na otázku v následném hlasování také konkrétním způsobem odpověděly, taková kampaň, v níž by již mohlo hrát roli, kdo takový názor prezentuje, není zákonem předpokládaným smyslem existence přípravného výboru, a proto ani není důvod kontrolovat totožnost osob v okamžiku sběru podpisů a v okamžiku podání návrhu.

29. Ačkoli si lze představit situaci, že by členové přípravného výboru na podpisových listinách uvedli i jméno jiné, například místně nebo i celostátně známé osoby, a tvrdili by, že je tato osoba členem přípravného výboru a stojí za nimi ve snaze prosadit určitou odpověď ve veřejném hlasování, případná manipulace a zneužití jména konkrétních osob by byly přičitatelné kampani spojené s příslušným referendem a bylo by možné na ni reagovat právě v této kampani a jen zcela výjimečně (pokud by na nesprávnost údaje nebylo z nějakých důvodů možné upozornit v protikampani před vlastním hlasováním a zároveň by tento lživý údaj mohl mít podstatný vliv na výsledek hlasování) též cestou návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí v místním referendu. Nedává ale rozumný smysl tuto otázku uměle vtahovat mezi formální náležitosti návrhu (uvádění jmen přípravného výboru), když obecní úřad v principu ani nemá nástroj, jak ověřit, kdo byl v určitou dobu členem přípravného výboru ani kdy byl ten který podpis připojen na podpisový arch, aby tyto údaje mohl vzájemně poměřovat.
30. Na základě pouhé možnosti zneužití jména určité osoby by nemělo být konkrétní zákonné ustanovení upravující formální náležitosti vykládáno nepřiměřeně široce a v rozporu s jeho účelem. Není účelné, aby byl dovozován požadavek totožnosti osob uvedených jako členové přípravného výboru na podpisových listinách a na návrhu na uspořádání místního referenda. Takový požadavek by mohl nepřiměřeným způsobem znemožňovat konání místního referenda, případně by mohl klást nepřiměřené nároky na členy přípravného výboru, kteří by byli nuceni setrvat v přípravném výboru, aby nedošlo ke zmaření možnosti konat místní referendum (a nebyl opakován proces sběru podpisů), ačkoli by měli osobní, zdravotní nebo jiné důvody, pro které by již jinak nechtěli v této činnosti pokračovat. Takový výklad by dokonce umožňoval zájmovým skupinám odmítajícím dát

prostor k vyjádření názoru široké veřejnosti a preferujícím stávající stav řešení dané otázky propašovat do přípravného výboru svou osobu, která by pouze poté, co byl absolvován složitý proces sběru podpisů, odmítla z libovolných důvodů návrh podepsat, a tím by znehodnotila veškeré dosavadní úsilí i vyjádřenou vůli podepisujících osob, které si třeba i ve velmi značném počtu přejí, aby hlasování proběhlo. Takový důsledek by byl zcela absurdní a přijatý výklad by činil z právní úpravy v zákoně o místním referendu spíše proceduru, jak místnímu referendu zabránit, než nástroj, jak takové demokratické hlasování umožnit.

31. Soud nicméně upozorňuje na to, že případné nesprávné uvedení jmen členů přípravného výboru na podpisových listinách, pokud by přece jen bylo prokázáno, nemusí být zcela bez důsledků, ale může být vyhodnoceno jako přestupek podle § 56 odst. 3 zákona o místním referendu, i kdyby podstatným způsobem neovlivnilo výsledek hlasování. Významné dopady může mít též ve zcela hypotetické situaci, pokud by o obsahově totožné otázce zahájily sběr podpisů (nezávisle na sobě, nebo naopak z nejrůznějších důvodů úmyslně) konkurenční přípravné výbory o různém složení, neboť by mohl vzniknout spor o to, který z přípravných výborů, resp. jejich zmocněnců, má vůči orgánům veřejné moci ve věci navrhovaného referenda jednat. Nicméně tato situace v posuzované věci nenastala, k žádné kolizi konkurenčních vůlí nedošlo a odpůrce postupoval přehnaně formalisticky, pokud z rezignace jednoho ze členů přípravného výboru vyvodil důsledky vedoucí k popření ústavního práva občanů podílet se na správě věcí veřejných.
32. Zdejší soud tak konstatuje, že zákon o místním referendu nestanovuje, že by muselo být složení přípravného výboru neměnné po celou dobu činnosti přípravného výboru a ani výkladem jeho ustanovení nelze k tomuto závěru dospět. Zákon o místním referendu nestanovuje ani podmínku, aby byl jako přípustný vyhodnocen toliko návrh na uspořádání místního referenda, který by podaly totožné osoby – členové přípravného výboru – které jsou uvedeny i na podpisových listinách.
33. V souvislosti s projednávaným případem pak soud poukazuje na to, že rezignace L. H. byla datována k 29. 8. 2022 s tím, že tentýž den byl odpůrci předán i návrh na vyhlášení místního referenda společně s 1 342 archy podpisových listin. Zdejší soud má tak za to, že k případnému vystoupení L. H. jakožto člena přípravného výboru mohlo dojít nejdříve k 29. 8. 2022, a není tak pochyb o tom, že mohl být oprávněně uveden na podpisových listinách, které byly odpůrci doručeny společně s návrhem na vyhlášení místního referenda. Soud nepovažuje takový návrh za neoprávněný a má za to, že nedošlo k nedodržení zákonných podmínek, už když poprvé podal návrh na vyhlášení místního referenda přípravný výbor v jiném složení, než v jakém shromažďoval podpisy na podpisových listinách. Skutečnost, že bylo odpůrci známo, že L. H. k 29. 8. 2022 jako člen přípravného výboru rezignoval, ještě neznamená, že členem nebyl i před tímto datem a že jsou údaje na podpisových listinách, které byly odevzdány i společně s návrhem ze dne 27. 9. 2022, nesprávné.
34. Dále soud poukazuje na to, že již na listině zpětvzetí návrhu přípravného výboru na konání místního referenda o zákazu hazardu ze dne 21. 9. 2022 je opět jako člen přípravného výboru uveden i L. H. Lze se tedy domnívat, že i kdyby došlo k jeho rezignaci k 29. 8. 2022, tak nejpozději k 21. 9. 2022 se na činnosti přípravného výboru prokazatelně podílel (vlastnoručně podepsal zpětvzetí návrhu, patrně v reakci na předchozí výzvu k odstranění vad). Jak již soud uvedl výše, členství v přípravném výboru není nijak

formalizováno, nepodléhá registraci u správního orgánu. Postačuje, pokud se konkrétní osoby mezi sebou dohodnou, že jsou členy přípravného výboru. K takové dohodě mezi členy navrhovatele zjevně došlo, když společně učinili úkon zpětvzetí návrhu na vyhlášení místního referenda. Zároveň soud poukazuje i na to, že zde není žádná osoba, která by upozorňovala na to, že by snad její osobní údaje byly zneužity pro potřeby vyhlášení místního referenda. Naopak, členové navrhovatele se dovolávají toho, že L. H. byl členem navrhovatele, a to jak v době sběru podpisů, tak v době podání návrhu na konání místního referenda dne 27. 9. 2022. Tuto skutečnost považuje soud za prokázanou k datu 29. 8. 2022, a pak též nejpozději po datu 21. 9. 2022. Podpisové archy, které byly odevzdány společně s návrhem na uspořádání místního referenda dne 27. 9. 2022, neobsahují datum podpisu oprávněných osob, naopak všechny obsahují jméno L. H. jakožto člena přípravného

výboru. Soud má tak za to, že i kdyby snad platil právní názor vyslovený v usnesení Krajského soudu v Ostravě č. j. 22 Ca 347/2005-22, s přihlédnutím k tomu, že nedošlo ani k záměně konkrétního člena přípravného výboru, ale jedná se o osobu, která se v minulosti prokazatelně na činnosti přípravného výboru podílela, a nejpozději k 21. 9. 2022 se na této činnosti podílela znovu, přičemž se ani nedovolává toho, že by byly její údaje zneužity pro potřeby vyhlášení místního referenda, není důvod mít pochybnosti o tom, že jména uvedená na podpisových listinách odpovídala skutečnému složení přípravného výboru ke dni podání druhého návrhu.

35. Zároveň soud poukazuje na to, že zpětvzetí návrhu ze dne 29. 8. 2022 je datováno k 21. 9. 2022, tj. ke stejnému dni, kdy byly navrhovateli vytčeny chyby návrhu ze dne 29. 8. 2022. Lze předpokládat, že navrhovatel shromažďoval další podpisy oprávněných osob na podpisových listinách až poté, kdy ho odpůrce seznámil s tím, že předložené doklady neprokázaly podporu alespoň 10 % oprávněných osob (resp. odpůrce ničím neprokazuje opak). Pak ale i tyto podpisy byly shromažďovány v době, kdy byl L. H. již opět prokazatelně členem přípravného výboru a informace o členech přípravného výboru tak nebyla na podpisových listinách nesprávná.
36. V této části tak dává soud za pravdu navrhovateli a konstatuje, že jednak není podmínkou, aby byl přípravný výbor pro konání místního referenda v neměnném složení od jeho utvoření do doby podání návrhu na konání místního referenda, a jednak v projednávaném případě nejsou dány okolnosti, které by s ohledem na rezignaci L. H. a jeho následné opětovné vstoupení do přípravného výboru způsobily nepřipustnost návrhu na konání místního referenda nebo nepoužitelnost shromážděných podpisů.

Doložení 10 % podpisů oprávněných osob

37. Navrhovatel odpůrci vytýká nepřezkoumatelnost výzvy k odstranění vad návrhu, neboť odpůrce podle navrhovatele dostatečně nespecifikoval důvody, proč nebyly předložené podpisy uznány, a dále je mezi účastníky sporné, zda navrhovatel předložil společně s návrhem doklady o tom, že návrh podpořilo svým podpisem 10 % oprávněných osob. Navrhovatel má zejména za to, že v případě duplicitních podpisů má být počítán právě jeden podpis takové osoby, a dále poukazuje na to, že si nemůže ověřit kontrolu osob v centrálních registrech.
38. Podle § 12 odst. 2 zákona o místním referendu, nemá-li návrh přípravného výboru náležitosti stanovené podle § 10 a 11 nebo obsahuje-li nesprávné nebo neúplné údaje, obecní úřad nebo magistrát statutárního města neprodleně písemně vyzve zmocněnce, aby

takové nedostatky ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 7 dnů, odstranil. Současně obecní úřad nebo magistrát statutárního města návrh přípravného výboru zmocněnci podle potřeby vrátí a o tomto postupu učiní zápis a přiloží k němu kopii návrhu přípravného výboru.

39. Je třeba uvést, že zákon výslovně nestanoví nezbytné náležitosti výzvy k odstranění nedostatků návrhu na konání místního referenda podle § 12 odst. 2 zákona o místním referendu. Z výše citovaného ustanovení plyne pouze to, že výzva musí obsahovat přinejmenším označení zmocněnce, jemuž je určena, označení návrhu, jehož se týká, a lhůtu k odstranění nedostatků ne kratší než sedm dnů. Z povahy věci je však zřejmé, že výzva musí obsahovat i dostatečně konkrétní označení vytýkaných nedostatků. K této otázce se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2014, č. j. Ars 4/2014-99, publ. pod č. 3148/2015 Sb. NSS, tak, že „[z] výzvy k odstranění vad návrhu proto musí být určité a jasně seznatelné vady jednotlivých podpisů uvedených na podpisových listinách. Vzhledem k tomu, že ústavně zaručené právo podílet se na správě veřejných věcí (čl. 21 odst. 1 Listiny) se vztahuje i na iniciaci místního referenda (viz výše), obecní úřad či magistrát si musí být při „vyškrtávání“ jednotlivých podpisů naprosto jist existencí zákonného důvodu pro vyškrtnutí podpisu a musí jej u každého jednotlivého vyškrtnutého podpisu srozumitelným způsobem specifikovat. Iniciátor referenda (přípravný výbor) musí být na základě formulace jednotlivých vad uvedených ve výzvě schopen se rozhodnout o svém následném postupu. Musí mít možnost vyhodnotit, zda se jedná o takovou vadu, kterou lze odstranit kontaktováním osoby, jejíž podpis byl vyškrtnut (např. v důsledku nesprávně uvedené adresy či v důsledku neuvedení křestního jména), a vyžádáním si nových podpisů těchto osob

(takový postup zejména v menších obcích podle mínění Nejvyššího správního soudu připadá v úvahu) s vyloučením rizika duplicitního podpisu, nebo zda se jedná o vadu neodstranitelnou (např. podpis fiktivní osoby, trvalý pobyt mimo obvod obce), a je tudíž třeba se pokusit o sběr podpisů od dalších, dosud nepodepsaných, osob, popř. zda je vada vytknuta neoprávněně a je na místě se bránit soudní cestou.“

40. Soud dospěl k závěru, že odpůrce uvedenému požadavku na dostatečnou míru specifikace nedostatků, jež se týkaly podpisů oprávněných osob a u nich uvedených údajů, dostál. Výzva obsahuje zcela konkrétní specifikaci nedostatků, jež odpůrce při přezkoumání návrhu na konání referenda, resp. podpisových archů zjistil, a počet podpisů oprávněných osob, jichž se každý takto specifikovaný typ nedostatků týká. Za klíčovou má soud skutečnost, že k výzvě byly připojeny jako přílohy tabulky, které souhrnně vyčíslovaly ověření podpisových listin (příloha č. 1) a dále obsahovaly podrobný výčet všech podpisů včetně informace, zda byly uznány, či nikoli a v čem spočívala vada, pro kterou nebyly uznány za platné. U každého z nich je uvedeno číslo archu/ů, na němž/nichž se podpis nachází včetně pořadí podpisu na tomto archu, spolu se jménem a příjmením podepsané osoby (v případě nečitelných údajů o jménu či příjmení byl uveden pouze znak „?“), čímž lze bez větších potíží identifikovat všechny podpisy, u nichž byly shledány nedostatky. Vedle toho je v tabulce (ve sloupci označeném popis chyby) u každého takto identifikovaného podpisu uveden i důvod neuznání podpisu. Dále je ve zvláštním sloupci evidována duplicita (veškeré podpisy, které byly uvedeny více než jednou). V případě popisu chyb jsou používány formulace jako „nenalezeno v ROB“, „nečitelné jméno nebo příjmení“, „chybí podpis“, „zemřel/a“ (včetně uvedení data úmrtí), „cizinec“ (včetně uvedení země), „adresa trvalého pobytu mimo Kladno“. Odpůrce tak ke každému podpisu přiřadil konkrétní typ nedostatku, pro který takový podpis neuznal (nezapočítal

oprávněnou osobu). Navrhovateli tak bylo dostatečně určité sděleno, jaký konkrétní nedostatek byl u každého neuznaného podpisu zjištěn. Na základě této informace se mohl navrhovatel v každém individuálním případě rozhodnout, jakým způsobem nedostatek odstraní, např. tak, že bude oprávněnou osobu kontaktovat za účelem doplnění či opravy údaje (do stávajících podpisových archů), tak, že namísto zpochybněného podpisu zajistí nový uznatelný podpis (třeba i jiný) oprávněné osoby, anebo i prostým uvedením údaje, který považoval odpůrce za nečitelný, v čitelné podobě.

41. Soud proto nedává navrhovateli za pravdu, že by byla výzva k odstranění nedostatků návrhu nepřezkoumatelná a že by odpůrce nedostatečně uvedl důvody, pro které neuznal konkrétní podpisy oprávněných osob.
42. Podle § 2 zákona o místním referendu má právo hlasovat v místním referendu každá osoba, která má právo volit do zastupitelstva obce (dále jen „oprávněná osoba“).
43. Podle § 8 odst. 2 zákona o místním referendu může být návrh přípravného výboru podán, pokud jej podpořilo svým podpisem alespoň v obci nebo v její části, jde-li o místní referendum podle § 1 písm. c), anebo ve statutárním městě do 3 000 obyvatel 30 % oprávněných osob, do 20 000 obyvatel 20 % oprávněných osob, do 200 000 obyvatel 10 % oprávněných osob, nad 200 000 obyvatel 6 % oprávněných osob.
44. Podle § 11 odst. 2 zákona o místním referendu oprávněná osoba podporující konání místního referenda uvede na podpisovém archu své jméno, příjmení, datum narození, adresu a připojí vlastnoruční podpis.
45. V posledním návrhovém bodě, který se týká nedostatků návrhu na konání místního referenda, soud dává navrhovateli za pravdu v tom, že duplicitní podpis oprávněné osoby není překážkou pro to, aby byla tato osoba započítána pro potřeby podání návrhu na vyhlášení místního referenda (byť samozřejmě jen jednou). Je třeba odlišovat vyjádření podpory oprávněné osoby ke konání místního referenda a podpis(y) této osoby na podpisové listině. Aby mohl přípravný výbor podat návrh na uspořádání místního referenda, musí doložit, že jeho návrh podporuje stanovené procento oprávněných osob, tj. pro započítání konkrétní osoby mezi ty, které svým podpisem podpořily

návrh na konání místního referenda, není rozhodné, zda se taková osoba podepsala na podpisové listině jednou nebo vícekrát; rozhodné je, zda uvedla taková osoba své jméno, příjmení, datum narození, adresu a připojila vlastnoruční podpis. Pokud podpisové archy podepsala vícekrát, mohlo by se jednat toliko o její přestupek podle § 56 zákona o místním referendu, a to pouze za předpokladu, že by bylo prokázáno, že tato osoba podepsala podpisovou listinu k témuž návrhu více než jednou *úmyslně*. Pokud obecní úřad zjistí, že konkrétní osoba podepsala podpisovou listinu více než jednou, započítá ji logicky pouze jednou. Pro započítání konkrétní oprávněné osoby mezi ty, které podpořily konání místního referenda, není třeba vyhodnocovat, který podpis připojila na podpisovou listinu dříve a který později; pozdější podpis nezneplatňuje ten dřívější a dřívější podpis nečiní neplatným podpis pozdější. Oba podpisy jsou platné, ale svědčí o vyjádření podpory pouze jedné oprávněné osoby. Pro určení, zda konkrétní oprávněná osoba podpořila svým podpisem konání místního referenda, je tak podstatné, že podpisovou listinu podepsala a uvedla další nezbytné údaje, nikoli i to, zda se podepsala (byť omylem) vícekrát. Zároveň není oprávněná osoba, která se podepsala na podpisových listinách vícekrát i vícekrát započítávána; stále se jedná pouze o jednu oprávněnou osobu.

46. Odpůrce tak pochybil, když v případě návrhu navrhovatele nezapočítal mezi osoby, které svým podpisem podpořily konání místního referenda i ty oprávněné osoby, které se podepsaly na podpisové archy vícekrát (zpravidla duplicitně, soud ovšem z podpisových listin zjistil, že se některé osoby podepsaly na podpisové listiny dokonce i třikrát nebo výjimečně i čtyřikrát).
47. V souvislosti s návrhem na konání místního referenda o zákazu hazardu ze dne 29. 8. 2022 odpůrce navrhovateli vytkl, že bylo na podpisových arších celkem 610 duplicitních podpisů, z těchto podpisů odpůrce nezapočítal mezi osoby podporující konání místního referenda žádnou osobu. Soud přitom vyhodnotil, že z tohoto seznamu měl odpůrce započítat celkem 282 oprávněných osob podporujících konání místního referenda. Konání místního referenda totiž prokazatelně podpořilo z tohoto seznamu 282 osob, které ovšem na podpisové archy připojily více než jeden podpis (nejvíce osob připojilo dva podpisy, a pouze jednotky osob připojily tři nebo čtyři podpisy), zároveň z těchto 282 osob, které měly být podle názoru soudu započítány mezi osoby podporující konání místního referenda, není žádná, která by porušovala jiné podmínky, pro které by nemohla být mezi oprávněné osoby podporující konání místního referenda započítána. Duplicitní podpisy osob, které obsahovaly jiné vady, pro které nemohly být takové osoby počítány, soud nezapočítával.
48. Ohledně návrhu na konání místního referenda o zákazu hazardu ze dne 27. 9. 2022 vytkl odpůrce navrhovateli, že bylo na podpisových arších celkem již jen 407 duplicitních podpisů (je tak zřejmé, že došlo k opravě některých podpisů u již dříve předložených archů), přičemž z těchto podpisů odpůrce nezapočítal mezi osoby podporující konání místního referenda žádnou osobu. Zároveň soud poukazuje na to, že z podpisových archů nelze zjistit, zda některé duplicitně podepsané osoby vyškrtnl (jeden z duplicitních podpisů) již navrhovatel, nebo až odpůrce. Vyškrtnutí duplicitně podepsaných osob není doplněno žádnou poznámkou. Zároveň soud nepřehlédl, že jsou jako duplicitně podepsané osoby vedeny jak osoby, které jsou objektivně vícekrát na podpisových listinách podepsány a nejsou nijak přeškrtnuty (například L. B., I. B.), tak i osoby, které jsou sice podepsány vícekrát, ovšem jeden jejich podpis je vyškrtnut (například Z. B., nebo J. H.). Tato nepřezkoumatelnost oprav na podpisových listinách ovšem nemá vliv na věcné posouzení, neboť odpůrce měl započítat v případě duplicit alespoň jeden podpis a není rozhodné, kým a zda vůbec byly duplicitní podpisy v podpisových listinách vyškrťávány.
49. Soud přitom vyhodnotil, že odpůrce měl započítat ještě alespoň 181 podpisů oprávněných osob, neboť právě u 181 osob, které podepsaly podpisové archy více než jednou, neshledal soud jiné vady, pro které by nemohly být započítány. Soud tedy započítal téměř totožný počet oprávněných osob, kterého se dovolával navrhovatel. (Navrhovatel požadoval započtení 186 osob, nicméně předložil seznam se 185 osobami. Soud přitom vycházel nikoli z tohoto seznamu, ale z tabulky,

která byla přílohou č. 2 výzvy k odstranění vad a z podpisových listin.) Soud nezapočítal jako oprávněnou osobu M. B., neboť kromě duplicitního podpisu se nepodařilo ověřit její totožnost v evidenci obyvatel (a to ani soudu). Dále soud nezapočítal ani oprávněnou osobu L. S., neboť její podpis nebyl započítán i z důvodu neověření v evidenci obyvatel. Soud nezapočítal ani M. H., u které měl odpůrce uvedenou kromě chyby duplicity i poznámku nenalezeno v ROB. Soud sice tuto osobu v příslušné evidenci našel, avšak zjistil, že má trvalé bydliště mimo Kladno, a nesplňuje tak jinou podmínku, pro kterou

nelze její podpis započítat. Taktéž soud nezapočítal ani podpis L. J., neboť i u něho byla evidována další chyba, a to ve špatném datu narození a nemožnosti ověření v evidenci obyvatel. Soud má dále za to, že by mohly být jako oprávněné osoby započítány i podpisy T. J., M. K., Z. Ch. a D. M., neboť kromě duplicity podpisů neshledal u uvedených osob jiné vady, pro které by nemohly být započítány. Zároveň soud ale blíže totožnost těchto osob v příslušných registrech neověřoval, neboť se navrhovatel výslovně započítání těchto osob nedovolával (neuvedl je v seznamu, který přiložil k návrhu soudu) a i bez jejich započítání již disponoval navrhovatel dostatečným počtem oprávněných osob, které svým podpisem podpořily konání místního referenda. Navrhovatel musel předložit minimálně 5 207 podpisů, odpůrce uznal navrhovateli 5 155 podpisů a soud k tomuto počtu připočetl jako řádné podpisy dalších 181 oprávněných osob. Návrh na konání místního referenda tak prokazatelně podpořilo alespoň 5 336 oprávněných osob, což splňuje požadavek podle § 8 odst. 3 zákona o místním referendu.

50. Nakonec soud ještě uvádí, že se ukázala jako důvodná námitka navrhovatele, že je mimo jeho možnosti ověřit, zda odpůrce nechyboval při vyhledávání konkrétních osob v příslušných registrech. Soud z náhodného vzorku 73 osob, u kterých odpůrce v tabulce č. 2 uvedl „nenalezeno v ROB“, zjistil, že část těchto osob v registru obyvatel lze z poskytnutých údajů dohledat (konkrétně soud dohledal 36 osob), dvě osoby měly dokonce i trvalé bydliště v Kladně (B. J., B. N.), čímž je třeba odpůrci vytknout, že tyto osoby neoprávněně nezapočítal mezi osoby podporující konání místního referenda, avšak u naprosté většiny takto dohledaných osob soud zjistil, že nemají evidováno bydliště v Kladně. Byť ho mají zpravidla v jeho blízkém okolí, nejsou osobami oprávněnými ve smyslu § 2 zákona o místním referendu. Soud z vybraného vzorku nedohledal v příslušných evidencích 37 osob. Byť soud výše konstatoval, že výzva odpůrce k odstranění vad návrhu na vyhlášení místního referenda nebyla nepřezkoumatelná, tak se ukázalo, že zčásti obsahovala chybné údaje (namísto informace, že osoba nebyla nalezena v ROB, mnohdy měla být uvedena informace, že má osoba bydliště mimo Kladno), které ovšem v konečném důsledku neměly v naprosté většině případů vliv na závěr o neuznatelnosti takového podpisu (o podpoře oprávněné osoby), neboť se vztahovaly k osobám, které neměly evidované bydliště v Kladně, a proto by navrhovatel nemohl ani v případě kontaktování těchto osob vytčenou vadu zhojit (soud pomíjí zcela nerealistickou variantu, že by se tyto osoby v mezidobí přestěhovaly do Kladna nebo si změnily trvalé bydliště).
51. Navrhovatel předložil k návrhu ze dne 27. 9. 2022 celkem 6 159 podpisů oprávněných osob, odpůrce uznal navrhovateli toliko 5 155 podpisů oprávněných osob, přičemž k podání návrhu potřeboval navrhovatel 5 207 podpisů (o 52 podpisů více). Jak soud zjistil, odpůrce neuznal žádný ze 407 duplicitně označených podpisů, ačkoli měl navrhovateli z těchto podpisů uzнат nejméně ještě 186 podpisů oprávněných osob, čímž by již navrhovatel prokazatelně splnil minimální požadovaný počet podpisů oprávněných osob, které bylo nezbytné doložit k návrhu na konání místního referenda.
52. S ohledem na výše uvedené závěry soud konstatuje, že návrh přípravného výboru na vyhlášení místního referenda ze dne 27. 9. 2022 nemá nedostatky (výrok I).

Vyhlášení místního referenda

53. Odpůrce ve vyjádření k návrhu nadnesl s odkazem na usnesení Krajského soudu v Praze č. j. 44 Ca 44/2009-33 otázku předčasnosti návrhu na vyhlášení místního referenda, neboť

podle odpůrce není podaný návrh na vyhlášení místního referenda bezvadný, nedošlo u něj k odstranění vad, nenastala ani právní domněnka, že je návrh bezvadný, a ani soud nerozhodl o tom, že návrh přípravného výboru nemá nedostatky. Proto soud nemá podle odpůrce pravomoc v tomto řízení rozhodnout tak, že by místní referendum namísto zastupitelstva odpůrce vyhlásil. Opačný postup by byl podle odpůrce v hrubém rozporu s literou zákona o místním referendu a též s ústavně zaručeným právem na samosprávu.

54. Podle § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s. se lze domáhat vyhlášení místního referenda u soudu za podmínek stanovených zvláštním zákonem, kterým je zákon o místním referendu. Podání návrhu je dle § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu omezeno lhůtou 20 dnů plynoucí od jednání zastupitelstva obce, při němž měl být návrh přípravného výboru projednán, nebo od jednání zastupitelstva obce, na kterém zastupitelstvo rozhodlo, že místní referendum nevyhlásí.
55. Podle § 12 odst. 1 zákona o místním referendu návrh přípravného výboru spolu s přílohou předkládá přípravný výbor obecnímu úřadu, úřadu městské části nebo městského obvodu (dále jen „obecní úřad“) nebo magistrátu hlavního města Prahy nebo magistrátu územně členěného statutárního města (dále jen „magistrát statutárního města“), který posoudí předložený návrh přípravného výboru ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho podání; jestliže v návrhu přípravného výboru neshledá nedostatky, neprodleně po uplynutí této lhůty písemně vyrozumí zmocněnce.
56. Podle § 12 odst. 4 zákona o místním referendu v případě, že obecní úřad nebo magistrát statutárního města nevyrozumí zmocněnce o tom, že návrh přípravného výboru nemá nedostatky, nebo ho nevyzve k jejich odstranění, považuje se takový návrh přípravného výboru po uplynutí lhůty 30 dnů od jeho podání za bezvadný.
57. Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 23. 4. 2019, č. j. Ars 6/2018-28, publ. pod č. 3906/2015 Sb. NSS, zabýval včasností resp. předčasností podání návrhu na vyhlášení místního referenda a dospěl k závěru, že při zjišťování termínu jednání zastupitelstva, na kterém mohl být návrh na konání referenda projednán, je potřeba zohlednit jednak lhůtu, kterou má obecní úřad k přezkoumání návrhu na vyhlášení referenda, a dále lhůtu, ve které se přípravný výbor pokusí odstranit vytčené chyby. Až po uplynutí těchto lhůt je možné po obecním úřadu legitimně požadovat, aby věc předložil zastupitelstvu obce (srov. odst. 27 odkazovaného rozsudku).
58. Navrhovatel podal odpůrci návrh na konání místního referenda dne 27. 9. 2022. Tímto okamžikem začala odpůrci plynout 15denní lhůta pro přezkoumání náležitostí návrhu přípravného výboru ve smyslu § 12 odst. 1 zákona o místním referendu. Odpůrce vytkl navrhovateli vady návrhu dne 24. 10. 2022, tedy po uplynutí 15denní lhůty (27. den od podání návrhu), avšak učinil tak ještě před uplynutím 30denní lhůty; po uplynutí 30 dnů od podání návrhu by nastala nevyvratitelná domněnka o bezvadnosti návrhu (srov. § 12 odst. 4 zákona o místním referendu).
59. Nejvyšší správní soud dospěl ve výše zmíněném rozsudku č. j. Ars 6/2018-28 k závěru, že lhůta 15 dnů má spíše pořádkový charakter a s jejím marným uplynutím nejsou spojeny žádné bezprostřední důsledky. Odpůrce tak může fakticky vytknout navrhovateli vady návrhu ve lhůtě 30 dnů, ačkoli mu zákon stanoví, že by tak měl učinit ve lhůtě 15 dnů. Až s uplynutím 30denní lhůty je spojena výše uvedená nevyvratitelná domněnka. Podstatné tedy je, že odpůrce navrhovateli dne 24. 10. 2022 vytkl vady návrhu s tím, že se ale navrhovatel ani nepokoušel vytčené vady odstranit, neboť výzvu považoval za nezákonnou

a napadl ji u soudu. Pokud by se navrhovatel pokusil vytčené vady odstranit, začala by odpůrci plynout nová lhůta pro přezkoumání návrhu na konání referenda, k tomu ale nedošlo. Vzhledem k tomu, že soud shora dovodil, že výzva k odstranění vad skutečně byla nezákonná, vyplývá z toho, že po 24. 10. 2022 tak mohl být návrh na konání místního referenda předán zastupitelstvu obce k projednání.

60. Navrhovatel v doplnění návrhu ze dne 2. 11. 2022 uvedl, že se dne 1. 11. 2022 konalo zasedání zastupitelstva obce, na kterém nebyl návrh navrhovatele projednán a zároveň zastupitelstvo rozhodlo o tom, že se další zasedání bude konat až počátkem roku 2023. Navrhovatel má tak za to, že by bylo konání místního referenda ohroženo, neboť se navrhovatelé domáhají jeho konání ve dnech volby prezidenta republiky (13. a 14. 1. 2023). Odpůrce nerozporoval, že dne 1. 11. 2022 zasedalo jeho zastupitelstvo, a soud tvrzení navrhovatele ověřil i z webových stránek obce¹, na kterých je uveřejněn zápis z ustavujícího zasedání zastupitelstva města Kladna, které se konalo dne 1. 11. 2022 a ze kterého je patrné, že zastupitelstvo nejednalo o návrhu navrhovatele na konání místního referenda. Jednání zastupitelstva bylo zahájeno ve 13:00 a ukončeno bylo ve 14:15 hodin.
61. Podmínky konání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce upravuje § 91 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), přičemž i na ustavujícím zasedání zastupitelstva může být kromě zákonem stanoveného objektivního programu (volba starosty, místostarosty a dalších členů rady obce) projednána jakákoli otázka náležející do působnosti zastupitelstva obce (k tomu srov. komentářovou literaturu k § 91 zákona o obcích: Potěšil, L., Furek, A., Hejč, D., Chmelík, V., Rigel, F., Škop, J. Zákon o obcích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 569-576).
62. Podle § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu je třeba podat návrh nejpozději do 20 dnů od jednání zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, kde měl být návrh přípravného výboru projednán, nebo od jednání zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, na kterém toto zastupitelstvo rozhodlo, že místní referendum nevyhlásí.
63. Nejvyšší správní soud a Ústavní soud pohlíží na návrh na určení, že návrh na vyhlášení místního referenda nemá nedostatky a na návrh na vyhlášení místního referenda jako na dva subtypy jednoho a téhož řízení na ochranu návrhu přípravného výboru na konání místního referenda podle § 57 zákona o místním referendu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. Ars 6/2018-28 a nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 11. 2015, sp. zn. III. ÚS 3825/14, č. 196/2015 Sb. ÚS). Zároveň Ústavní soud v odkazovaném nálezu uvedl, že „[n]elze jako ústavně konformní akceptovat takový postup soudu ve správním soudnictví, který v konečném důsledku vyústí v potenciální zmaření místního referenda, za situace, kdy návrh na konání místního referenda objektivně neměl nedostatky a nestal se předmětem správního přezkumu jen z formálních (výše již zmíněných) důvodů.“ Pokud by bylo nahlíženo na oba návrhy jako na subtypy jednoho řízení, bylo by rozhodné datum podání návrhu na určení, že návrh na vyhlášení místního referenda nemá nedostatky, což bylo dne 1. 11. 2022. Zároveň by ale v takových okamžicích mohla vyvstat překážka v podobě předčasnosti návrhu na vyhlášení místního referenda, pokud by se zastupitelstvo sešlo až po tomto datu (pro podání návrhu na určení, že návrh nemá nedostatky, platí přitom kratší lhůta), proto

¹ <https://mestokladno.cz/zapisy-ze-zasedani-zm-2022/ds-201200/archiv=0&p1=2100050502>

je podle názoru soudu potřeba zohlednit i datum podání doplnění návrhu soudu dne 2. 11. 2022, ve kterém se poprvé navrhovatel domáhal vyhlášení místního referenda.

64. Zároveň má soud za to, že by v projednávaném případě bylo možné jako včasný považovat už i okamžik doručení návrhu na určení, že návrh na vyhlášení místního referenda nemá nedostatky (pokud by soud včasnost hodnotil podle tohoto data, stejně jako tak činil Ústavní soud ve výše citovaném nálezu ze dne 5. 11. 2015, sp. zn. III. ÚS 3825/14, č. 196/2015 Sb. ÚS, v odst. 36, nebo Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 4. 2019, č. j. Ars 6/2018-28, publ. pod č. 3906/2019 Sb. NSS, v odst. 25), neboť z doručení datové zprávy z informačního systému datových schránek soud ověřil, že byl soudu návrh dodán dne 1. 11. 2022 ve 21:57 hodin, tedy fakticky již po konání ustavující schůze zastupitelstva (skončila 1. 11. 2022 ve 14:15 hodin), na kterém nebyl návrh navrhovatele projednán. Již v okamžiku podání návrhu na určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky, byla splněna podmínka, že se konalo zastupitelstvo, které neprojednalo návrh navrhovatele, ač ho mělo projednat.
65. Soud tedy vyhodnotil, že návrh navrhovatele na vyhlášení místního referenda je včasný; není předčasný. Návrh je tedy projednatelný, a proto se soud dále zabýval tím, zda jsou dány předpoklady pro vyhlášení referenda.
66. V daném případě došlo k situaci předvídané ustanovením § 57 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu, neboť zastupitelstvo statutárního města nerozhodlo o návrhu přípravného výboru podle § 13 odst. 1 písm. a) zákona o místním referendu na svém nejbližším zasedání dne 1. 11. 2022, a tím bylo umožněno, aby rozhodnutí soudu nahradilo absentující rozhodnutí zastupitelstva (srov. § 57 odst. 3 zákona o místním referendu). Na základě výše uvedeného tak nedává soud za pravdu odpůrci, že soud není oprávněn referendum místo zastupitelstva vyhlásit, jelikož nebyl návrh navrhovatele ještě předán zastupitelstvu k projednání. Důvod, proč nebyl návrh předložen zastupitelstvu, nastal v právní sféře odpůrce (jeho magistrát dospěl k nezákonnému závěru, že návrh má nedostatky), za niž odpůrce odpovídá, a tedy musí nést následky této nezákonnosti.
67. Jelikož je soud v případě rozhodnutí o vyhlášení místního referenda povinen posoudit, zda jsou dány předpoklady pro jeho vyhlášení, přistoupil nejprve k hodnocení toho, zda jsou v případě posuzovaného referenda splněny podmínky § 6 zákona o místním referendu a jedná se o věc, která patří do samostatné působnosti obce nebo statutárního města, dále zda není referendum vyloučeno podle ustanovení § 7 zákona o místním referendu a nakonec, zda je otázka, kterou soud cituje v odstavci 1 tohoto usnesení, jednoznačně formulována.
68. Podle § 35 zákona o obcích patří do samostatné působnosti obce záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon (odst. 1). Do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102, s výjimkou vydávání nařízení obce. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

69. Podle § 12 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění zákona č. 527/2020 Sb. (dále jen „zákon o hazardních hrách“) může obec na základě jiného zákona vydat obecně závaznou vyhlášku, ve které stanoví, že bingo, technická hra, živá hra nebo turnaj malého rozsahu mohou být provozovány pouze na místech a v čase určených obecně závaznou vyhláškou, nebo stanoví, na kterých místech a v jakém čase je v obci provozování těchto hazardních her zakázáno, anebo stanoví, že provozování těchto hazardních her je na celém území obce zcela zakázáno.
70. Podle § 3 odst. 2 zákona o hazardních hrách upravuje tento zákon tyto druhy hazardních her: d) bingo, e) technickou hru.
71. Podle § 10 zákona o obcích může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány, b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku, c) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně (dále jen „veřejná zeleně“) a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti, d) stanoví-li tak zvláštní zákon.
72. Navrhovatelé navrhovali vyhlášení místního referenda o otázce, která se týkala hazardních her uvedených v § 3 písm. d) a e) zákona o hazardních hrách (konkrétně požadovali jejich omezení). Z výše uvedeného ustanovení zákona o obcích a zákona o hazardních hrách je patrné, že úprava hazardních her (binga a technických her) je přenechána samostatné působnosti obce, přičemž jejich regulace je možná prostřednictvím obecně závazné vyhlášky. Soud tak konstatuje, že navržená otázka se týká věci, která patří do samostatné působnosti obce a není v rozporu s § 6 zákona o místním referendu.
73. Soud zároveň neshledal, že by bylo nepřípustné konat o navržené otázce místní referendum ve smyslu § 7 zákona o místním referendu. Nejedná se o úpravu místních poplatků nebo rozpočtu obce (v tomto směru může mít zodpovězení otázky jen druhotné dopady) ani o zřízení nebo rušení orgánů obce či o jejich vnitřní uspořádání a též se nejedná o volbu nebo odvolání osob uvedených v § 7 písm. c) zákona o místním referendu. Navržená otázka není v rozporu s právními předpisy a ani rozhodnutí v místním referendu nemůže být v rozporu s právními předpisy, nejedná se také o případ, že by se o položené otázce rozhodovalo ve zvláštním řízení, nebo o uzavření veřejnoprávních smluv k výkonu přenesené působnosti. Na tento případ nedopadá ani výluka týkající se schválení, změny nebo zrušení obecně závazné vyhlášky obce, neboť jak bylo řečeno v rozsudku č. j. Ars 4/2014-99, „Nejvyšší správní soud vykládá § 7 písm. g) o místním referendu tak, že činí nepřípustným referendum o obecně závazné vyhlášce přípravným výborem přímo formulované v ‚paragrafovém‘ znění právního předpisu. (...) Místní referendum je tak přípustné o otázce, která formuluje konkrétní věcný dotaz. Naopak nelze konat referendum o konkrétně formulované obecně závazné vyhlášce.“ Zároveň odpůrce ani netvrdí, že je zde dána časová překážka v podobě neuplynutí 24 měsíců od platného rozhodnutí v místním referendu do podání návrhu na konání místního referenda v téže věci.

74. Soud tak konstatuje, že překážky pro vyhlášení místního referenda o shora uvedené otázce, která je formulována zcela jednoznačně a v souladu s ustanoveními § 6, § 7 a § 8 odst. 3 zákona o místním referendu, neshledal, a proto podle § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s. výroky II a III tohoto usnesení vyhlásil místní referendum dle návrhu navrhovatele na území statutárního města Kladna ve dnech 13. a 14. 1. 2023 (tj. v souběhu s prvním kolem volby prezidenta republiky vyhlášenými rozhodnutím předsedy Senátu Parlamentu České republiky publikovaným pod č. 207/2022 Sb.).

Závěr a náklady řízení

75. Jelikož shledal soud návrh navrhovatele důvodným, rozhodl výrokem I tak, že návrh na vyhlášení místního referenda nemá nedostatky a výrokem II a III místní referendum dle návrhu navrhovatele vyhlásil.
76. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého v řízení ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
77. Usnesení bude doručeno účastníkům řízení a současně je vyvěšeno na úřední desce soudu. Usnesení přitom nabývá právní moci již dnem vyvěšení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.). Odpůrce tedy bude dále postupovat, jako by v den vyvěšení tohoto usnesení na úřední desce soudu jeho zastupitelstvo rozhodlo o vyhlášení místního referenda v podobě, jaká je uvedena ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Praha 29. listopadu 2022

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
předseda senátu